

Notitie

Bijeenkomst voor alle leden van de (G)MR-en in Zuid-Kennemerland georganiseerd door de OPR

28 oktober 2014

Inleiding

Na een welkomstwoord, een korte update over het passend onderwijs binnen het Samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland (SWV-ZK) door de directeur van het SWV, Lucas Rurup, is er door ruim 60 leden van gedachten gewisseld over verschillende onderwerpen rond het passend onderwijs. De resultaten van de gedachtewisseling zijn op flappen geschreven. De letterlijke tekst van de flappen staat op de site.

Lucas Rurup is bereid gevonden om op de opmerkingen en de vragen vanuit de bijeenkomst te reageren. Enige terughoudendheid is bij deze reactie op zijn plaats. Op de vele vragen is niet één 'passend' antwoord te geven. En het antwoord op één vraag is vaak de opmaat voor een verdere discussie over de vormgeving van passend onderwijs.

In de notitie noemt Lucas, naast wetenswaardigheden over het passend onderwijs voor de MR, punten waarbij u, als MR een rol kan spelen om het onderwijs passend te maken en te houden voor de leerlingen met hun ouders en het onderwijzend personeel.

Ik verwijs u ook naar de site van het passend onderwijs voor leden van een MR:

<http://www.medezeggenschap-passendonderwijs.nl/>

De discussie die wij met elkaar hebben gevoerd, ervaart de OPR als zeer waardevol. Deze discussie zou ook op school in de MR gevoerd moeten worden. We zijn gezamenlijk verantwoordelijk om passend onderwijs te laten slagen. De antwoorden van Lucas zijn dus niet bedoeld als een afronding van de discussie, maar vormen eerder de start om vaker en op meerdere plekken met elkaar van gedachten te wisselen.

Wij zijn voornemens om eind oktober 2015 u weer in de gelegenheid te stellen om met elkaar en met ons te spreken over de verdere invulling van het passend onderwijs in Zuid-Kennemerland.

Goed onderwijs maken we samen!

Carola van der Schrier, voorzitter OPR

Passend onderwijs voor leerkrachten

De wetwijziging in Den Haag heeft uiteraard niets veranderd voor de leerlingen die in onze regio naar school gaan. Wij waren en zijn verantwoordelijk om al deze leerlingen een onderwijsplek te bieden. Dit is een wettelijke taak die we met elkaar moeten uitvoeren. Het beleid is erop gericht om dit telkens meer op de basisschool (thuis nabij) te doen.

Leerkrachten wordt gevraagd om aan iedere leerling in de groep recht te doen. Daarbij wordt scherp gekeken naar de opbrengsten van de hele groep. Het is belangrijk als school om te kijken of dat bij alle leerkrachten goed lukt. De school moet leerkrachten daar voldoende in ondersteunen en daar ook rekening mee houden in hun professionaliserings- en aannamebeleid. Daarin kunt u als MR ook een rol spelen.

Cijfers

Er gaan in Zuid-Kennemerland in totaal ruim 21.000 leerlingen naar het primair onderwijs. Stelt u zich voor dat we geheel inclusief zouden werken. Als we alle scholen voor speciaal basisonderwijs (5) en het speciaal onderwijs (7) zouden opheffen, betekent dit dat we voor 650 leerlingen een nieuwe plek moeten organiseren op 85 basisscholen. Gemiddeld gezien is dat minder dan één leerling per klas. En er is geen enkele intentie om het speciaal (basis) onderwijs te laten verdwijnen. Dit betekent dat er in de groep van iedere leerkracht door passend onderwijs niet drastisch veel zal veranderen. Het besef is er dat leerkrachten vaak aan de huidige groep al de handen vol hebben door alle verschillen waaraan ze recht moeten doen en de planlast die dit vaak met zich meeneemt.

Financiën

De middelen om scholen te ondersteunen zijn vastgelegd per samenwerkingsverband. Dit betekent dat er bij minder verwijzingen naar het SO en het SBO direct meer geld beschikbaar is voor de reguliere basisscholen en andersom. De financieringssystematiek is een waterbedconstructie, waarbij de verdeling van middelen verandert, maar de hoeveelheid middelen enkel is gebaseerd op het leerlingaantal. Dit betekent ook dat er bewuster wordt afgewogen waar de middelen ingezet moeten worden.

Ondersteuning

het samenwerkingsverband organiseert voor leerkrachten nascholingsdagen en probeert de ondersteuning vanuit zowel de jeugdzorg en de onderwijskant laagdrempelig, snel toegankelijk te maken en zonder bureaucratische drempels. Alle scholen hebben een onderwijsconsulent bij wie ze terecht kunnen met vragen en die hen ondersteunt bij de verdere schoolontwikkeling. In Zuid-Kennemerland hebben alle scholen ook een CJG-coach. Die ondersteunt scholen en ouders als de vragen verder gaan dan alleen onderwijs. De CJG-coach kan ieder traject in zorgverlening in gang zetten.

www.passendonderwijs.nl

Het speciaal (basis) onderwijs

De leerling populaties van SBO en SO veranderen (afname van het aantal leerlingen, gemiddeld genomen verdichting van problematiek, multi-problematiek). De grenzen tussen de afzonderlijke voorzieningen worden minder scherp. Bijvoorbeeld: het primaire kenmerk bij De Waterlelie is epilepsie, maar steeds nadrukkelijker in combinatie met ZML en/of gedragsstoornissen; het SBO biedt onderdak aan steeds meer leerlingen met gedragsproblematiek die voorheen naar SO verwezen zouden zijn. Ook is er toenemende aanleiding of noodzaak tot nauwe samenwerking met jeugdzorg en ketenpartners op het medische of paramedische vlak.

Er ontstaat bij de basisscholen toenemende behoefte aan flexibele vormen van ondersteuning, kort-tijdelijke plaatsing, tussenvoorzieningen gericht op o.a. gedragsregulering, en tijdelijke inzet van expertise onder andere vanuit de jeugdzorg, die echte toegevoegde waarde levert. Het aanbod van SBO en SO moet optimaal aansluiten bij én de vraag van ouders en de behoeften van S(B)O-leerlingen én de vraag vanuit basisscholen (zowel wat betreft schoolfunctie als wat betreft de beschikbaarstelling van expertise); dat vraagt om een nieuw model. We willen dit model in een meerjarig perspectief nader uitwerken en praktisch vormgeven.

Een belangrijk uitgangspunt is dat we onnodige of zelfs hinderlijke barrières tussen nu los van elkaar functionerende voorzieningen wegnemen; dat we bevorderen dat partners in de keten van jeugdzorg en onderwijs soepel en effectief met elkaar samenwerken; dat ze elkaar makkelijk weten te vinden en daardoor dicht bij elkaar staan (soms zelfs letterlijk, door voorzieningen in elkaar te laten vloeien. Waar wettelijke beperkingen gelden moeten we werkenderwijs die barrières zien te slechten. Alles op de eerste plaats in het belang van leerlingen en hun ouders. Krachtenbundeling, inhoudelijk en waar nodig ook bestuurlijk/organisatorisch, maakt het mogelijk om met meer hybride constructies/arrangementen te werken.

Een ander belangrijk uitgangspunt is dat we voldoende 'kritische massa' organiseren om continuïteit te kunnen waarborgen en professionele slagkracht en cultuur te kunnen genereren. Concreet kan dit ook betekenen dat de scholen gaan fuseren. We willen komen tot een uitwerking (bestuurlijke en organisatorische inrichting) waarmee we de komende 5 à 10 jaar vooruit kunnen. Daarbij is voldoende nabijheid (voor ouders, leerlingen, basisscholen; ook letterlijk, dus in afstand) een toetssteen.

Ondersteuningsmiddelen passend onderwijs

De doelstelling van passend onderwijs is niet het aantonen van extra onderwijsbehoeften en daar middelen aan te koppelen, maar is het onderwijs zodanig aanpassen dat een extra onderwijsbehoefte geen belemmering meer vormt. Het samenwerkingsverband wil het aanvragen en beoordelen van extra arrangementen voorkomen vanwege de bureaucratie en de traagheid die dit oplevert. Iedere school krijgt direct een bedrag per leerling waarmee de school zelf passend onderwijs op maat kan vormgeven.

Dit vormt een prachtig uitgangspunt voor de MR en de school om eigen ideeën te ontwikkelen.

In schooljaar '14-'15 krijgt de school 170,- per leerling en in '15-'16 krijgt de school 220,- per leerling. DE school is vrij om dit geld zelf te besteden. De school betaalt vanuit deze middelen wel eventuele verwijzingen naar het SBO en naar het cluster 4 onderwijs. De directeur krijgt in januari het overzicht voor het komende schooljaar. In die bedragen kan niks meer veranderen, dus u kunt daarop uw plannen gaan maken.

Uiteraard is ieder bestuur vrij om bepaalde middelen bovenscholings in te zetten en daar eigen afspraken over te maken. De GMR moet in haar rol de begroting goedkeuren en via deze weg kunt u ook op dit besluit invloed uitoefenen.

Het samenwerkingsverband stelt momenteel geen enkele randvoorwaarden bij het besteden of niet-besteden van deze middelen. Wij geloven erin dat professionals op en rondom de school zelf in staat zijn dit op een adequate manier te doen. Wij organiseren wel bijeenkomsten waarin scholen gekozen oplossingen met elkaar kunnen uitwisselen. Scholen zijn vanuit het samenwerkingsverband vrij om personeel of materieel aan te schaffen, externe organisaties in te huren, etc.

Communicatie met ouders

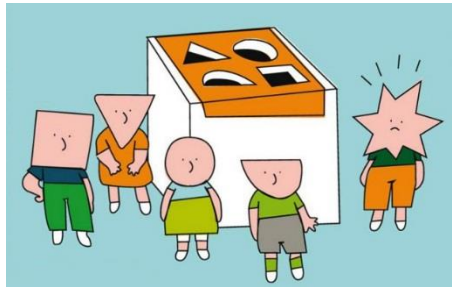
Het samenwerkingsverband organiseert ouderavonden over communicatie school-ouders. Het is voor scholen die de communicatie tussen ouders en leerkrachten willen verbeteren. Er zijn bijvoorbeeld signalen van ouders dat zij behoefte hebben aan meer of betere communicatie over hun kind. Of de school ziet u dat sommige leerkrachten minder goed uit de voeten kunnen met 'lastige' of kritische ouders.

Doel van de avond is om ouders en leerkrachten meer inzichten en handvatten te geven om effectief met elkaar in gesprek te gaan over het kind. Daarbij zijn zij zelf aan zet: aan de hand van levendige praktijkvoorbeelden formuleren zij met elkaar concrete uitgangspunten voor de onderlinge communicatie. Het resultaat is daarmee niet alleen dat ouders en leerkrachten meer inzicht in, en begrip voor, elkaars positie krijgen; zij zetten ook een eerste stap om de communicatie te verbeteren. De geformuleerde uitgangspunten kunnen (desgewenst) als basis dienen voor de formulering van de visie van uw school ten aanzien van de communicatie met ouders.

Daarnaast is het ook mogelijk om een teamtraining communicatie met ouders te volgen. Het samenwerkingsverband heeft uitgangspunten in de communicatie geformuleerd om tot gezamenlijke oplossingen te komen en hier een training voor teams op gebaseerd. Met scholen die deze uitgangspunten delen kijken we samen hoe deze oudercommunicatie versterkt kan worden. Het uitgangspunt is dat ouders volledig geaccepteerd worden en dat je eerst naast ouders moet kunnen staan om samen verder te komen. Deze training komt voort uit een eerder project TOP-ouders waarin met een groep ouders gesproken is over de wensen en ideeën van hun rol in passend onderwijs. Dit heeft onder andere geleid tot een gezamenlijk ontwikkeld gespreksinstrument voor ouders om het gesprek met school effectief te laten verlopen.

Netwerken en trainingen

Het samenwerkingsverband organiseert diverse netwerken en trainingen waarin scholen informatie krijgen over de laatste ontwikkelingen. Dit gebeurt op leerkrachtniveau, IB-niveau en directieniveau. De scholen ontmoeten naast de scholen uit hun eigen bestuur alle scholen uit het samenwerkingsverband. Dit maakt leren van elkaar mogelijk. Daarnaast heeft iedere school een onderwijsconsulent die verbindingen tussen scholen kan maken en vragen van de school kan beantwoorden.

Talentontwikkeling

Passend onderwijs moet gaan over alle leerlingen. Dit betekent dat scholen hun onderwijs ook moeten laten aansluiten bij leerlingen die meer uitdaging nodig hebben. In het onderwijsprofiel staat ook beschreven hoe de school deze groep leerlingen bedient. Het samenwerkingsverband besteedt op netwerken aandacht aan dit thema en heeft dit eerder gedaan in de vorm van projecten. Vanaf augustus 2015 krijgen de samenwerkingsverbanden een extra impuls voor passend onderwijs. In de motie Straus (Kamerstuk 31 497, nr. 97) is de regering verzocht te kijken hoe hoogbegaafdheid kan worden meegenomen bij de verdere invoering van passend onderwijs. Het samenwerkingsverband mag de extra impuls vrij besteden, maar dient wel aan te geven hoe zij ook deze leerlingen ondersteunt. Wij zullen mede naar aanleiding van deze vraag opnieuw gaan kijken of het samenwerkingsverband hierin een grotere rol moet/kan spelen.

Zeggenschap van de MR

De MR heeft adviesrecht op het onderwijsprofiel. U kunt dus met de directeur van de school in discussie over de vaardigheden die de school daarin momenteel beschrijft en op welke punten de school zich verder gaat ontwikkelen. Ook eventuele verduidelijking van de beschreven vaardigheden kan een onderwerp van gesprek zijn. Verder stemt u in met de begroting van de school. U kunt daarin rekening houden met het nascholingsbeleid/budget en de wijze waarop uw school de ondersteuningsmiddelen inzet. U dient rekening te houden met de afspraken op bestuursniveau, maar daarover kunt u uiteraard overleggen met de GMR.

CITO-normen

De CITO-normen zijn gebaseerd op de scores van scholen. De normen worden verhoogd op het moment dat scholen beter gaan presteren (of verlaagd als scholen minder gaan presteren). Beide is afgelopen jaar gebeurd en CITO wil haar normen in de toekomst regelmatig gaan bijstellen. Er is landelijk een discussie gaande of dit tegenstrijdig is aan de doelstelling van passend onderwijs. De onderwijsinspectie werkt momenteel aan een nieuw toezichtskader. Dit betekent dat toetscores een belangrijke rol blijven spelen, maar er meer gekeken gaat worden naar de zorg op school en hoe de school daarmee omgaat.

Stappenplan voor verwijzing

Er staat op de website een procedure die scholen moeten doorlopen bij een verwijzing. Naar aanleiding van discussies in de OPR gaat het samenwerkingsverband deze procedure in een ouderfolder drukken. Ouders kunnen zo makkelijker zien welk traject zij instappen en waar ze terecht kunnen als ze vragen daarover hebben. Het onderwijsloket zal daarin een ondersteunende rol spelen voor ouders.

Op onze site vindt u veel informatie over ons samenwerkingsverband en het ondersteuningsplan waarin de inhoudelijke en financiële afspraken in ons samenwerkingsverband zijn vastgelegd.

www.passendonderwijs-zk.nl

Lucas Rurup, directeur SWV

